

B.A. F.Y. (Part - I) (New CBCS Pattern) Sem-I
BA12B-2 - Marathi Literature (Optional Paper-I)

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/23/10011N (S)

Max. Marks : 80

1. 'कादंबरी' या वाङ्मय प्रकाराची व्याख्या सांगून मराठी कादंबरीचे स्वरूप स्पष्ट करा. 16

किंवा

मराठी साहित्य प्रकारात कादंबरी ही कोणकोणत्या घटकांच्या समन्वयातून आकारास येते ते स्पष्ट करा.

2. 'माझी काटेमुंदरीची शाळा' या कादंबरीच्या आधारे मास्तराचे व्यक्तिचित्र रेखाटा. 16

किंवा

'माझी काटेमुंदरीची शाळा' या कादंबरीतून आदिवासींच्या प्रथा, परंपरा व उत्सव यांचे वर्णन कसे आले आहे ते सांगा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील वाक्यांचे संदर्भासहीत अर्थ स्पष्ट करा. 16

गट - 'अ'

क) "मास्तरजी, तुमी शाने लोक गावात येता गाव सुधरायला का बिघडवायले?"

ख) "पोरगा शिकू नाही, असं कोणाला वाटलं का गा मास्तर?"

ग) "आजी, तुमच्या या भाताचा रंग हा असा लाल का?"

घ) "मास्तरजी माजी एक गरज सार. नाई नोको मनु"

किंवा

गट - 'आ'

च) "मास्तरजी लय जीव लावला गाववाल्यांनी".

छ) "पण माझा एक हुशार विद्यार्थी मी कधीच गमावणार नाही".

ज) “आमच्या झाडी-जंगलातली यात्रा म्हंजे पंढरपूरची यात्राच समजा.”

झ) “पाटील, तांदळात अब्या असायच्याच खुशाल गुरुजीसारखे खुशालचेंडू समाजात असणारच.”

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

16

गट - 'क'

त) 'पुढारलेले लोक' आदिवासींना मागासलेले समजून स्वतःचे अज्ञान प्रगट करतात' असे गुरुजींना का वाटते ते सांगा.

थ) आदिवासी संस्कृतीमधील मरणोत्सवाचे चित्रण कादंबरीच्या आधारे स्पष्ट करा.

द) 'भावनात्मकता' या साहित्यातून व्यक्त होणाऱ्या अनुभव विशेषाचे वर्णन करा.

ध) प्रयोजन व परिणाम यातील भेद स्पष्ट करा.

किंवा

गट - 'ख'

प) शिदूने मास्तरला शाळा भरवण्यासंबंधी कोणती कल्पना सांगितली.

फ) जत्रेच्या निमित्ताने मडगू पाटलाचा थाट-बाट कसा होता?

ब) 'सूचकता हा साहित्यकृतीचा प्राण आहे' कसे ते समजावून सांगा.

भ) अर्थप्राप्ती हे साहित्याचे प्रयोजन मानता येईल का? स्पष्ट करा.

5. खालील सर्व प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

16

1) शिदूची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा.

2) 'सारे गाव म्हणजे जणू एक कुटुंबच' असे आदिवासींच्या सामाजिक जीवनाबद्दल लेखक का म्हणतात?

3) 'वास्तव आणि कल्पित' यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

4) 'स्वप्नरंजन' हे साहित्य प्रयोजन स्पष्ट करा.
